

معرفی گونه‌ای جدید از *Cercospora* در ایران

A new *Cercospora* species from Iran

جعفر ارشاد

بخش تحقیقات رستنی‌ها، موسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی

پذیرش ۱۳۸۱/۸/۶

دریافت ۱۳۸۱/۶/۳۱

چکیده

در این مقاله گونه‌ای جدید از جنس *Cercospora* با نام *C. neriicola* Ershad روی *Nerium oleander* معرفی و توصیف شده و شکل‌هایی در این ارتباط ارایه گردیده است. ویژگی‌های گونه جدید با خصوصیات *C. nerii-indici* که به آن نزدیک است، مقایسه و بحث گردیده است.

واژه‌های کلیدی: قارچ‌های ناقص، *Cercospora neriicola*، گونه جدید، خرزهره، ایران

مقدمه

گونه‌های جنس *Cercospora* که جزو قارچ‌های ناقص می‌باشند اکثرآ روی برگ گیاهان عالی زندگی کرده و تولید لکه می‌کنند (Barnett & Hunter 1998). هاگ این قارچ‌ها بیرنگ تا خاکستری، بلند و چند یاخته‌ای و استوانه‌ای تا نخی شکل می‌باشند که در یک یا دو سطح برگ میزان تشکیل می‌گردند (Braun 1995).

روی گونه‌های جنس *Nerium* از سراسر جهان تاکنون دو گونه *C. neriella* Sacc. و *C. nerii-indici* Yamanoto گزارش شده است که چاپ (Chupp 1953) و واسودوا (Vasudeva 1963) هر دو در کتاب خود آنها را مجدداً توصیف و ترسیم کرده‌اند، اما از ایران هیچ گونه گزارشی از جنس *Cercospora* روی گونه‌های *Nerium* موجود نیست (ershad 1995).

روش بررسی

در این بررسی نمونه های جمع آوری شده ابتدا توسط بینوکولار از نظر اجتماع کنیدیوفورها و محل خروج آنها از بافت میزان بررسی گردیدند و سپس استرما، کنیدیوفورها و کنیدیوم ها با استفاده از میکروسکوپ Olympus مدل BH2 مطالعه و حدود 100 عدد از هر کدام اندازه گیری شدند. برای ترسیم اندام یاد شده از لوله ترسیم (drawing tube) استفاده گردید. به منظور تشخیص و بحث از کتب و نشریات نامبرده در متن مقاله بهره گرفته شده است.

نتیجه

در این تحقیق یک گونه قارچ ناقص جمع آوری شده از ایران به عنوان گونه ای جدید به شرح زیر معرفی، توصیف و ترسیم گردیده است.

Cercospora neriiicola Ershad, sp. nov.

قارچ ابتدا لکه های گرد، قهوه ای کم رنگ، ریز و به قطر حدود یک میلی متر در دو سطح برگ به وجود می آورد. لکه ها به مرور بزرگ شده و به شکل دایره یا بیضی در می آیند و قطر آنها هم به 10 میلی متر می رسد. مرکز لکه های بزرگ نکروزه و به رنگ خاکستری می شود.

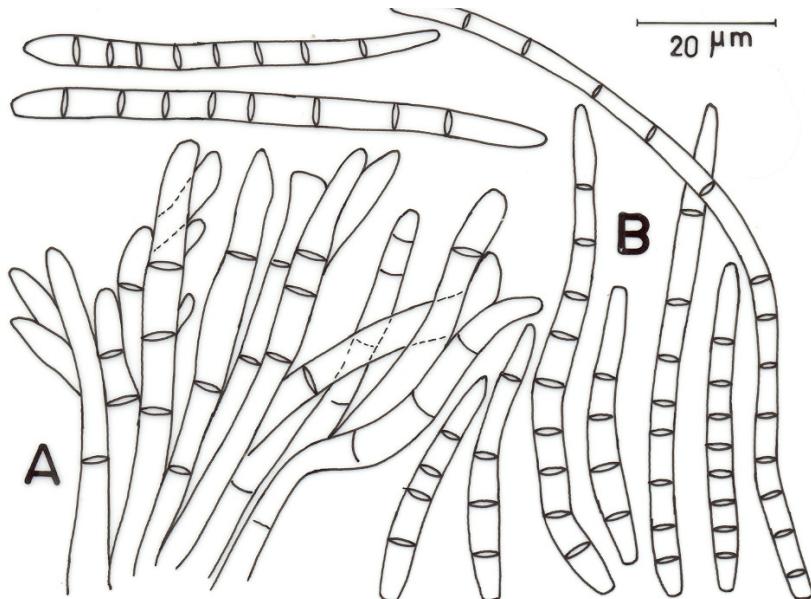
قارچ دارای استرما است که در دو سطح برگ و روی قسمت نکروزه تشکیل می شود. استرما ها ابتدا زیر اپیدرم به وجود می آیند و سپس با پاره شدن آن در سطح لکه ها به صورت نقاطی کروی تا تقریباً کروی ظاهر می گردند (شکل 1). رنگ استرما ها قهوه ای تیره و قطر آنها 220(160-320) میکرومتر است.

شکل 1- لکه ها و استرما روی سطح زیرین و بالایی برگ های *Nerium oleander*.
Fig. 1. Leaf spots and stromata on lower and upper surfaces of *Nerium oleander*.

کنیدیوفورها به صورت دسته ای و اجتماع آنها رنگ قهوه ای کمرنگ دارد. کنیدیوفورها تقریباً بیننگ بلند به طول 110-150 میکرومتر و عرض 4-5 میکرومتر، دارای چندین بند، بدون انشعاب یا بندرت منشعب، به شکل تقریباً استوانه یا خمیده اند (شکل 2). کنیدیوم ها بی رنگ تقریباً استوانه ای تا cylindro-obclavate و به خصوص کنیدیوم های بلند دارای خمیدگی، با بندهای متعدد، در قسمت پایه تقریباً تخت و نوک تقریباً کند می باشند. اندازه آنها (3/5-5) × 4/2 (26-120) 53 میکرومتر است (شکل 2).

هلوتیپ: روی *Nerium oleander* L. محمود آباد (خانه دریا)، 15/3/1378، جمع آوری ارشاد هلوتیپ: روی *Nerium oleander* L. محمود آباد (خانه دریا)، 15/3/1378، جمع آوری ارشاد .(IRAN 11602 F)

شکل 2- کنیدیوفورها (A) و کنیدیوم های (B) *Cercospora neriicola*.
Fig. 2. Conidiophores (A) and conidia (B) of *Cercospora neriicola*.

بحث

همان گونه که در مقدمه آمده است روی گونه های *Nerium* تاکنون دو گونه *C. nerii-indici* Yamanoto و *Cercospora neriella* Sacc. گزارش گردیده است *C. nerii-indici* (Chupp 1953, Vasudeva 1963) نزدیک گونه *C. neriicola* باشد ولی از آن با توجه به جدول 1 قابل تمیز است.

جدول 1- مقایسه ویژگی های دو گونه *C. nerii-indici* و *C. neriiocola*

<i>C. neriiocola</i>	اقتباس از Vasudeva (1963)	اقتباس از Chupp (1953)	ویژگی ها
مشخص و قهوه ای کم رنگ وجود دارد	غیر مشخص	غیر مشخص وجود ندارد یا ریز	لکه ها استرما
در هر دو سطح دسته ای- به ندرت منشعب-	در سطح زیرین	در سطح زیرین	بار قارچ
تقریباً بی رنگ- تقریباً خمیده قهوه ای	اغلب منشعب-	غیر دسته ای-	کنیدیوفورها
استوانه ای یا خمیده- 50-110×4-5	کمرنگ چند بندی- 16-114×3-4/3	دارای انشعابات کوتاه- تقریباً	
میکرومتر	میکرومتر	بی رنگ- غیر زانویی بدون بند- 5-25×3-4/5	
		میکرومتر	
بی رنگ- استوانه ای تا cylindro-obclavate	مایل به زیتونی- استوانه ای تا cylindro-obclavate	-	کنیدیوم ها
مستقیم تا خمیده- 26-107×3-4/3	مستقیم تا خمیده- انتهای گرد- چند بندی- هر دو انتهای گرد- بنددار 5-26×3-5 میکرومتر	کنیدیوم های بلند خمیده - پایه تخت- انتهای کند چند بندی- 20-100×3-4/5	
		میکرومتر	

تشکر

از آقای دکتر موسی ایرانشهر به خاطر برگردان توصیف گونه به زبان لاتین صمیمانه سپاسگزاری می گردد.

نشانی نگارندها: دکتر جعفر ارشاد، بخش تحقیقات رستنی ها، موسسه تحقیقات آفات و بیماری های گیاهی، صندوق پستی 1454، تهران 19395.

A NEW *CERCOSPORA* SPECIES FROM IRAN

D. ERSHAD

Department of Botany, Plant Pests & Diseases Research Institute

Received 22.9.2002

Accepted 28.10.2002

Abstract

A new *Cercospora* species, namely, *C. neriicola* Ershad on *Nerium oleander* collected in Iran was described and illustrated. The new species was compared with *C. nerii-indici*, the other species on *Nerium*.

Key words: Mitosporic fungi, *Cercospora neriicola*, new species, *Nerium*, Iran

Introduction

Cercospora species are those mitosporic fungi which make leaf spots on higher plants (BARNETT & HUNTER 1998). Their spores are long, hyaline to gray, multisepted, cylindric to filiform (BRAUN 1995).

Up to now two species of *Cercospora*, namely, *C. neriella* Sacc. and *C. nerii-indici* Yamanoto were reported on *Nerium* species. CHUPP (1953) and VASUDEVA (1963) accepted, redescribed and illustrated these species. But there is no report of *Cercospora* on *Nerium* species in Iran (ERSHAD 1995).

Results

On the basis of this investigation, a new mitosporic fungus collected from Iran, is proposed, described and illustrated as follows:

Cercospora neriicola Ershad, sp. nov.

Maculae primo orbiculares demum suborbiculares vel ellipsoideae in superficie ambatus folii, pallide brunneae, in centro canescentes, 1-10 mm diam.; caespituli amphigeni; stromata globosa vel subglobosa, atro-brunnea, 220 (160-320) µm. diam., primo subepidermalia, demum erumpentia; fasciculi densi, pallide-brunnei; conidiophora

subhyalina, simplicia vel rare ramosa, subcylindrica vel curvata, multiseptata, 50-110 X 4-5 μm ; conidia hyalina, subcylindrica vel cylindrico-obclavata erecta vel curvata, multiseptata, ad basim subtruncata, ad apiceum subobtusa, 53 (26-120) X 4.2 (3.5-5) μm .

Leaf spots, at first circular, pale brown, on both surfaces, up to 1mm. in diameter, gradually enlarging and becoming subcircular to ellipsoid, up to 10 mm in diameter, grayish in the center. Fruiting amphigenous. Stromata produced in grayish parts of spots, at first subepidermal, later erumping, globular to subglobular, dark brown, 220 (160-320) μm in diameter (Fig. 1). Conidiophoral fascicles light brown, dense. Conidiphores subhyaline, not or rarely branched, subcylindrical to curved, multiseptate, spore scars none, 50-110 X 4-5 μm . (Fig. 2A). Conidia hyaline, subcylindrical to cylindro-obclavate, longest ones usually prominently curved, pluriseptate, base subtruncate, tip subobtuse, 53 (63-120) X 4.2 (3.5-5) μm . (Fig. 2B).

Holotype: On *Nerium oleander* L., Mahmudabad (Khaneh-daria), Iran, 5.6.1999, coll. D. Ershad (IRAN 11602 F).

Discussion

As it is mentioned, on *Nerium* species *Cercospora neriella* Sacc. and *C. nerii-indici* Yamamoto were reported up to now (CHUPP 1953, VASUDEVA 1963). The new species has affinity with the later one, but it differs by its features shown in Table 1.

Table 1. Comparison features between *C. nerii-indici* and *C. neriicola*

Features	<i>C. nerii-indici</i>		<i>C. neriicola</i>
	After CHUPP (1953)	VASUDVA (1963)	
Spots	indefinite	none	definite, light brown
Stromata	lacking or small	-	present & big
Fruiting	hypophyllous	hypophyllous	amphigenous

Table 1. (contd.)

Features	<i>C. nerii-indici</i>		<i>C. neriicola</i>
	After CHUPP (1953)	After VASUDVA (1963)	
Conidiophores	non-fasciculate very short branched, subhyaline, not septate, 5-25X 3-4.5 μ m	often branched, geniculate, pale olivaceous brown, pluriseptate 16-114 X 3-4.3 μ m	fasciculate, rarely branched, subhyaline, subcylindric or curved, pluriseptate, 50-110 X4-5 μ m
Conidia	subhyaline, cylindric to cylindro- obclavate, long ones curved, base long obconically truncate, tip blunt, pluriseptate, 20-100 X 3-4.5 μ m	dilute olivaceous, cylindric or cylindro-obclavate straight to curved, ends obtuse, septate, curved, base 26-107 X 3-4.3 μ m	hyaline, cylindric to cylindro- obclavate, straight to subtruncate, tip subobtuse, 26-120X3.5-5 μ m

References

- BARNETT, H. L. and HUNTER, B. B. 1998. Illustrated genera of imperfect fungi. 4th edition, APS Press.
- BRAUN, 1995. A monograph of *Cercosporaella*, *Ramularia* and allied genera (phytopathogenic Hyphomycetes). vol. 1. 333 pp. IHW-Verlag. München.
- CHUPP, C. 1953. A monograph of the fungus genus *Cercospora*. 667 pp. New York.
- ERSHAD, D. 1995. Fungi of Iran, 874-14 pp. Ministry of Agriculture, Agricultural Research, Education and Extension Organization.
- VASUDEVA, R. S. 1963. Indian Cercosporae. 245 pp. Indian Council of Agricultural Research, New Delhi.

Address of the author: Dr. D. ERSHAD, Department of Botany, Plant Pests & Diseases Research Institute, P. O. Box 1454, Tehran 19395, Iran.